

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRIZIŲ VALDYMO IR CIVILINĖS SAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-971 1, 2, 7, 9, 11, 12,
13, 21, 22, 23, 52 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO VI¹
SKYRIUMI IR NAUJU 1 PRIEDU
ĮSTATYMAS

2024 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato krizių ir ekstremaliųjų situacijų prevencijos, pasirengimo krizėms ir ekstremaliosioms situacijoms, jų valdymo ir padarinių šalinimo teisinius pagrindus, taip pat reikalavimus, taikomus siekiant užtikrinti ypatingos svarbos subjektų atsparumą ir jų veiklos tęstinumą.

2. Šis įstatymas netaikomas organizuojant, koordinuojant ir vykdant gyventojų paieškos ir gelbėjimo darbus, atliekamus vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymu, ir jūros teršimo incidentų likvidavimo darbus, atliekamus vadovaujantis Lietuvos Respublikos jūros aplinkos apsaugos įstatymu.

3. Šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalies, 13 straipsnio 2 dalies ir 22 straipsnio 4 dalies, kiek tai susiję su ypatingos svarbos subjektų atsparumo užtikrinimu, ir 49², 49³, 49⁴ straipsnių nuostatos netaikomos ypatingos svarbos subjektams, priskirtiems šio įstatymo 1 priede nurodytiems bankininkystės, finansų rinkų ir skaitmeninės infrastruktūros sektoriams.

4. Su ypatingos svarbos subjektų atsparumo užtikrinimu susijusiai įslaptintai informacijai taikomi Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatyme nustatyti įslaptintos informacijos reikalavimai, o su ypatingos svarbos subjektų atsparumo užtikrinimu susijusiai neįslaptintai informacijai – ypatingos svarbos subjekte nustatyti konfidencialios informacijos apsaugos reikalavimai, informacija keičiamasi tokiu būdu, kuris užtikrintų atitinkamos informacijos apsaugą.

5. Šiuo įstatymu įgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio įstatymo 2 priede, nuostatos.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 1 dalimi:

„1. **Atsparumas** – ypatingos svarbos subjekto gebėjimas užkirsti kelią įvykiui, ekstremaliajam įvykiui, ypatingam įvykiui, ekstremaliajai situacijai ar krizei, dėl kurių gali sutrikti arba nutrūkti būtinosios paslaugos teikimas, apsisaugoti nuo jo (-os), į jį (-ą) reaguoti, prieš jį (-ą) atsilaikyti, jį (-ą) sušvelninti, įveikti, prisitaikyti prie jo (-os) ir po jo (-os) atkurti veiklą.“

2. Buvusias 2 straipsnio 1–35 dalis laikyti atitinkamai 2–36 dalimis.

3. Papildyti 2 straipsnį 1¹ dalimi:

„1¹. **Būtinoji paslauga** – paslauga, kurios teikimas būtinas siekiant užtikrinti gyvybiškai svarbias valstybės funkcijas.“

4. Pakeisti 2 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. **Civilinė sauga** – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų, nevyriausybinų organizacijų, gyventojų ir kitų šiame įstatyme nurodytų asmenų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų valdymą ir jų padarinių šalinimą, taip pat ypatingos svarbos subjektų pasirengimą užtikrinti atsparumą.“

5. Papildyti 2 straipsnį 17¹ dalimi:

„17¹. **Ypatingos svarbos infrastruktūra** – teritorijų, statinių, įrenginių ir konstrukcijų, kitokio turto ir (ar) informacinių sistemų visuma arba jų dalys, reikalingos būtinųjų paslaugų teikimui.“

6. Papildyti 2 straipsnį 17² dalimi:

„17². **Ypatingos svarbos subjektas** – juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, pagal savo paskirtį ar veiklos pobūdį teikiantis būtinąsias paslaugas ir priklausantis vienai iš šio įstatymo 1 priede nurodytų kategorijų, ir įtrauktas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamą ypatingos svarbos subjektų sąrašą.“

7. Papildyti 2 straipsnį 32¹ dalimi:

„32¹. **Rizika** – gamtinio, techninio, socialinio ir (ar) kitokio pobūdžio veiksniai, dėl kurių gali kilti įvykis, ekstremalusis įvykis, ypatingas įvykis, ekstremalioji situacija ar krizė ir dėl to sutrikti arba nutrūkti būtinųjų paslaugų teikimas, kurių įvertis išreiškiamas per padarinių masto ir tikimybės jiems kilti santykį.“

8. Papildyti 2 straipsnį 32² dalimi:

„32². **Rizikos vertinimas** – rizikos veiksnių identifikavimo, analizės, jos masto ir įtakos gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui įvertinimo procesas.“

3 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 7 straipsnį naujais 27 ir 28 punktais:

„27) tvirtina ypatingos svarbos subjektų atsparumo stiprinimo gaires;

28) tvirtina ypatingos svarbos subjektų sąrašą;“.

2. Buvusį 7 straipsnio 27 punktą laikyti 29 punktu.

4 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio 1 dalies 14 punktą ir jį išdėstyti taip:

„14) koordinuoja tarptautinę bendradarbiavimą krizių valdymo srityje ir keitimąsi informacija, susijusia su ypatingos svarbos subjektų atsparumu, su Europos Sąjungos valstybėmis narėmis (toliau – valstybės narės), kitomis užsienio valstybėmis ir Europos Komisija;“.

2. Papildyti 9 straipsnio 1 dalį nauju 18 punktu:

„18) deleguoja savo atstovą (-us) į Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupę, kuri veikia kaip Europos Komisijos ekspertų grupė, ir dalyvauja jos veikloje;“.

3. Buvusį 9 straipsnio 1 dalies 18 punktą laikyti 19 punktu.

5 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 11 straipsnio 3 dalį naujais 11–13 punktais:

„11) teikia Vyriausybei pasiūlymus dėl ministerijai vadovaujančio ministro valdymo sričiai priskirtų juridinių asmenų, kitų organizacijų ar jų padalinių įtraukimo į ypatingos svarbos subjektų sąrašą;

12) koordinuoja reikalavimų, nustatytų ministerijai vadovaujančio ministro valdymo sričiai priskirtiems ypatingos svarbos subjektams, įgyvendinimą;

13) organizuoja ministerijai vadovaujančio ministro valdymo sričiai priskirto ypatingos svarbos subjekto jam nustatytų reikalavimų laikymosi audito atlikimą;“.

2. Buvusį 11 straipsnio 3 dalies 11 punktą laikyti 14 punktu.

3. Papildyti 11 straipsnio 5 dalį nauju 3 punktu:

„3) tvirtina asmenų, dirbančių ministerijai vadovaujančio ministro valdymo sričiai priskirtame ypatingos svarbos subjekte ir (arba) su atsparumui užtikrinti ypatingos svarbos infrastruktūra, taip pat asmenų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti prie ypatingos svarbos infrastruktūros ar priimti sprendimus dėl jos funkcionavimo, einamų pareigų sąrašą;“.

4. Buvusį 11 straipsnio 5 dalies 3 punktą laikyti 4 punktu.

6 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas.

Pakeisti 12 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktorius ar jo įgaliotas asmuo turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka duoti privalomus nurodymus valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms ir veiklos vykdytojams gerinti pasirengimą krizėms ir ekstremaliosioms situacijoms, įskaitant privalomus nurodymus ypatingos svarbos subjektams dėl jų atsparumo stiprinimo.“

7 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas.

Pakeisti 13 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Meras ar jo įgaliotas asmuo turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka duoti privalomus nurodymus savivaldybės teritorijoje esančioms kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams gerinti pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, įskaitant privalomus nurodymus ypatingos svarbos subjektams, kurių valdoma ypatingos svarbos infrastruktūra yra mero vadovaujamos savivaldybės teritorijoje, dėl jų atsparumo stiprinimo.“

8 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas.

Pakeisti 21 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Krizėms ir ekstremaliosioms situacijoms rengiamasi siekiant užtikrinti atsparumą, įvykių, ekstremaliųjų įvykių likvidavimo, krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo ir padarinių šalinimo, paieškos, gelbėjimo ir neatidėliotinus darbus ir gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimą krizių ir ekstremaliųjų situacijų metu.“

9 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas.

1. Pakeisti 22 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Ministerijos koordinuoja savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms ministrams pavestose valdymo srityse, įskaitant ministro valdymo sričiai priskirtų ypatingos svarbos subjektų atsparumo stiprinimą.“

2. Pakeisti 22 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, išskyrus žvalgybos institucijas, ir veiklos vykdytojų pasirengimą krizėms ir ekstremaliosioms situacijoms, įskaitant ypatingos svarbos subjektų pasirengimą užtikrinti atsparumą, Vyriausybės nustatyta tvarka vertina Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas, o savivaldybės teritorijoje esančių kitų įstaigų ir ūkio subjektų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, įskaitant ypatingos svarbos subjektų, kurių valdoma ypatingos svarbos infrastruktūra yra mero vadovaujamos savivaldybės teritorijoje, pasirengimą užtikrinti atsparumą, Vyriausybės nustatyta tvarka vertina meras.“

10 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas.

1. Pakeisti 23 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos ar visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos vadovas sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka organizuoja asmens sveikatos priežiūros įstaigos ar visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo plano, kurio projektas derinamas su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija ar sveikatos apsaugos ministro įgaliota institucija, rengimą ir tvirtina šį planą.“

2. Pakeisti 23 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Nacionalinis krizių valdymo centras pagal kompetenciją koordinuoja valstybinių krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimą, taip pat vertina valstybės institucijų ir įstaigų krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų atitiktį valstybiniais krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planams. Ministrui pavestoms valdymo sritims priskirtų valstybės institucijų ir įstaigų krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų projektai derinami su šio ministro vadovaujama ministerija. Savivaldybių, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų ekstremaliųjų situacijų valdymo planų projektai, išskyrus šio straipsnio 7 dalyje nurodytą atvejį, derinami su Vidaus reikalų ministerija ar vidaus reikalų ministro įgaliota institucija.“

11 straipsnis. Įstatymo papildymas VI¹ skyriumi

Papildyti Įstatymą VI¹ skyriumi:

„VI¹ SKYRIUS

YPATINGOS SVARBOS SUBJEKTŲ ATSPARUMO UŽTIKRINIMAS

49¹ straipsnis. Ypatingos svarbos subjektų nustatymas

1. Ministerija, kuriai vadovaujančio ministro valdymo sričiai priskirtas juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, identifikuoja ypatingos svarbos subjektus atsižvelgdama į Vyriausybės patvirtintas ypatingos svarbos subjektų atsparumo stiprinimo gaires, nacionalinį galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos vertinimą ir visas šias sąlygas:

1) juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys teikia vieną ar daugiau būtinųjų paslaugų;

2) juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys veikia Lietuvos Respublikos teritorijoje, kurioje yra jų ypatingos svarbos infrastruktūra;

3) įvykis, ekstremalusis įvykis, ypatingas įvykis, ekstremalioji situacija ar krizė, įvertinus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus kriterijus, turi didelį trikdomąjį poveikį vienos ar daugiau būtinųjų paslaugų teikimui arba kitos (-ų) būtiniosios (-ųjų) paslaugos (-ų) teikimui šio įstatymo 1 priede nurodytuose sektoriuose, kurie yra priklausomi nuo tos (-ų) būtiniosios (-ųjų) paslaugos (-ų).

2. Didelis trikdomas poveikis nustatomas įvertinus šiuos kriterijus, kurie detalizuojami Vyriausybės patvirtintose ypatingos svarbos subjektų atsparumo stiprinimo gairėse:

1) vartotojų, kurie priklauso nuo juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų padalinio teikiamos būtiniosios paslaugos, skaičių;

2) šio įstatymo 1 priede nurodytų kitų sektorių ir subsektorių priklausomybę nuo atitinkamos būtiniosios paslaugos;

3) poveikį, kurį įvykis, ekstremalusis įvykis, ypatingas įvykis, ekstremalioji situacija ar krizė dėl savo masto ir trukmės galėtų padaryti gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui, aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai;

4) juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų padalinio rinkos dalį būtinųjų paslaugų rinkoje;

5) teritoriją, kurioje įvykis, ekstremalusis įvykis, ypatingas įvykis, ekstremalioji situacija ar krizė galėtų daryti poveikį, įskaitant bet kokius tarpvalstybinius padarinius;

6) juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų padalinio svarbą pakankamam būtiniosios paslaugos lygiui užtikrinti atsižvelgiant į būtiniosios paslaugos teikimo alternatyvas.

3. Ministerija, kuriai vadovaujančio ministro valdymo sričiai priskirtas juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, pasiūlo Vyriausybei atitinkamą juridinį asmenį, kitą organizaciją ar jų padalinį įtraukti į Vyriausybės tvirtinamą ypatingos svarbos subjektų sąrašą kartu apie tai informuodama ir tą juridinį asmenį, kitą organizaciją ar jų padalinį.

4. Vyriausybei priėmus sprendimą dėl ypatingos svarbos subjektų sąrašo, Nacionalinis krizių valdymo centras:

1) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo ypatingos svarbos subjekto įtraukimo į ypatingos svarbos subjektų sąrašą ar išbraukimo iš jo apie tai informuoja:

a) Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatyme numatytą kompetentingą instituciją, kartu pranešdamas apie ypatingos svarbos subjektus, kurie priskirti šio įstatymo 1 priede nurodytiems bankininkystės, finansų rinkų ir skaitmeninės infrastruktūros sektoriams, ir jiems taikomas šio įstatymo išimtis;

b) ypatingos svarbos subjektą apie jam taikomus (išbraukimo iš ypatingos svarbos subjektų sąrašo atveju – nebetaikomus) šio įstatymo 49² straipsnyje nustatytus reikalavimus ir datą, nuo kurios šie reikalavimai taikomi, o ypatingos svarbos subjektą, kuris priskirtas šio įstatymo 1 priede nurodytam bankininkystės, finansų rinkų ar skaitmeninės infrastruktūros sektoriui – apie jam taikomas šio įstatymo išimtis;

2) nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo ypatingos svarbos subjekto įtraukimo į ypatingos svarbos subjektų sąrašą, Europos Komisijai pateikia šią informaciją:

a) papildomų būtinųjų paslaugų, nei nurodyta 2023 m. liepos 25 d. Komisijos reglamente (ES) 2023/2450, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2557, nustatant esminių paslaugų sąrašą, Lietuvos Respublikoje sąrašą;

b) ypatingos svarbos subjektų, teikiančių būtinąsias paslaugas ir atitinkančių šio įstatymo 1 priede nurodytą tam tikrą sektorių ir subsektorių, skaičių.

5. Ypatingos svarbos subjektų sąrašas sudaromas, taip pat ne rečiau kaip kas ketverius metus peržiūrimas ir atnaujinamas Vyriausybės patvirtintose ypatingos svarbos subjektų atsparumo stiprinimo gairėse nustatyta tvarka.

6. Nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos, teisėsaugos institucijos ir teismai ypatingos svarbos subjektams nepriskiriami.

49² straipsnis. Reikalavimai ypatingos svarbos subjektams

Ypatingos svarbos subjektas privalo:

1) šio įstatymo 49¹ straipsnio 4 dalies 1 punkto b papunktyje nurodytu atveju ne vėliau kaip per 9 mėnesius nuo informacijos gavimo, o vėliau – prireikus, bet ne rečiau kaip kas ketverius metus, Vyriausybės patvirtintose ypatingos svarbos subjektų atsparumo stiprinimo gairėse nustatyta tvarka atlikti ypatingos svarbos subjekto rizikos vertinimą;

2) atsižvelgdamas į nacionalinį galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos vertinimą ir ypatingos svarbos subjekto rizikos vertinimą imtis tinkamų ir proporcingų priemonių, kuriomis būtų užtikrintas jo atsparumas (toliau – atsparumo užtikrinimo priemonės);

3) parengti ir patvirtinti ypatingos svarbos subjekto atsparumo stiprinimo planą, kuriame būtų numatytos šios dalies 2 punkte nurodytos ypatingos svarbos subjekto atsparumo užtikrinimo priemonės; atsparumo užtikrinimo priemonės gali būti numatytos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planuose arba ekstremaliųjų situacijų valdymo planuose, jeigu tokie privalo būti rengiami;

4) paskirti kontaktinį asmenį ryšiams su ministerija, kuriai vadovaujančio ministro valdymo sričiai jis priskirtas, Nacionaliniu krizių valdymo centru ir kitomis institucijomis palaikyti;

5) ministerijos, kuriai vadovaujančio ministro valdymo sričiai priskirtas ypatingos svarbos subjektas, ir (arba) šio įstatymo 22 straipsnio 4 dalyje nurodytos priežiūros institucijos prašymu ir per jų nurodytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos, pateikti informaciją, reikalingą ypatingos svarbos subjekto atsparumui įvertinti;

6) auditoriaus, atliekančio ypatingos svarbos subjekto jam nustatytų reikalavimų laikymosi auditą, prašymu suteikti prieigą prie su būtinųjų paslaugų teikimu susijusios informacijos ir ypatingos svarbos infrastruktūros, per jo nurodytą terminą pašalinti nustatytus trūkumus ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tokių trūkumų pašalinimo apie tai informuoti auditorių ir ministeriją, kuriai vadovaujančio ministro valdymo sričiai priskirtas ypatingos svarbos subjektas;

7) per šio įstatymo 22 straipsnio 4 dalyje nurodytos priežiūros institucijos nurodytą terminą pašalinti ypatingos svarbos subjekto atsparumo įvertinimo metu nustatytus trūkumus ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tokių trūkumų pašalinimo apie tai informuoti priežiūros instituciją ir ministeriją, kuriai vadovaujančio ministro valdymo sričiai priskirtas ypatingos svarbos subjektas;

8) Vyriausybės nustatyta tvarka pranešti ministerijai, kuriai vadovaujančio ministro valdymo sričiai jis priskirtas, ir Nacionaliniam krizių valdymo centrui apie įvykį, ekstremalių įvykių, ypatingą įvykį, ekstremaliąją situaciją ar krizę, kurie sutrikdo arba gali sutrikdyti būtiniosios paslaugos teikimą, nuroydamas numanomą to priežastį ir galimus padarinius bei visą informaciją, reikalingą tarpvalstybiniam poveikiui nustatyti;

9) ne vėliau kaip per 30 dienų nuo įvykio, ekstremaliojo įvykio, ypatingo įvykio, ekstremaliosios situacijos ar krizės, nurodytos šios dalies 8 punkte, likvidavimo ar padarinių pašalinimo pateikti ataskaitą ministerijai, kuriai vadovaujančio ministro valdymo sričiai jis priskirtas, ir Nacionaliniam krizių valdymo centrui.

49³ straipsnis. Asmenų, pretenduojančių eiti ar einančių pareigas ypatingos svarbos subjektuose, patikra

1. Ministerija, kuriai vadovaujančio ministro valdymo sričiai priskirtas ypatingos svarbos subjektas (išskyrus ypatingos svarbos subjektus, priskiriamus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms pagal Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą), nustato asmenų, dirbančių ypatingos svarbos subjekte ir (arba) su atsparumui užtikrinti ypatingos svarbos infrastruktūra, taip pat asmenų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti prie ypatingos svarbos infrastruktūros ar priimti sprendimus dėl jos funkcionavimo, einamų pareigų sąrašą (toliau – Pareigų sąrašas), kuriame nurodo pareigas, į kurias skiriami ar paskirti asmenys turi atitikti šio straipsnio 2 dalyje nustatytus kriterijus.

2. Į Pareigų sąraše nurodytas pareigas negali būti skiriamas arba paskirtas asmuo negali eiti Pareigų sąraše nurodytų pareigų, jeigu asmuo įsiteisėjęs teismo nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams, visuomenės saugumui ar dėl bet kurio iš šių nusikaltimų atitinkančios nusikalstamos veikos pagal kitų valstybių baudžiamuosius įstatymus ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų patikrai *mutatis mutandis* taikoma Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 17 straipsnio 3–7 dalyse nustatyta tvarka.

4. Valstybės institucijos, vykdydamos asmenų, pretenduojančių eiti pareigas ypatingos svarbos subjektuose, tikrinimą, renkamus asmens duomenis tvarko nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatyme ir šiame įstatyme nustatyta tvarka.

49⁴ straipsnis. Europos mastu ypač reikšmingų ypatingos svarbos subjektų nustatymas ir jiems taikomi reikalavimai

1. Ypatingos svarbos subjektas, gavęs šio įstatymo 49¹ straipsnio 4 dalies 1 punkto b papunktyje nurodytą pranešimą, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų privalo informuoti ministeriją, kuriai vadovaujančio ministro valdymo sričiai jis priskirtas, ir Nacionalinį krizių valdymo centrą apie tai, kad jis teikia tas pačias arba panašias būtinąsias paslaugas bent šešioms valstybėms narėms arba šešiose ar daugiau valstybių narių, nurodydamas, kokias būtinąsias paslaugas jis teikia ir kokioms (-iose) valstybėms (-ėse) narėms (-ėse).

2. Nacionalinis krizių valdymo centras privalo:

1) nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos gavimo, ją pateikti Europos Komisijai kartu su konkrečių ypatingos svarbos subjektų sąrašu;

2) nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Europos Komisijos pranešimo, kad ypatingos svarbos subjektas laikomas Europos mastu ypač reikšmingu ypatingos svarbos subjektu, gavimo, šią informaciją pateikti ypatingos svarbos subjektui, informuodamas apie jam taikomus šio straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus;

3) konsultacijų su Europos Komisija metu Europos Komisijai pranešti, jei paslaugas, kurias ypatingos svarbos subjektas teikia Lietuvos Respublikai ar jos teritorijoje, Nacionalinis krizių valdymo centras laiko būtinosiomis paslaugomis;

4) Europos Komisijos arba vienos iš valstybių narių, kurioms ar kuriose teikiama būtinoji paslauga, prašymu pateikti informaciją, susijusią su ypatingos svarbos subjekto rizikos vertinimu, atsparumo užtikrinimo priemonių sąrašą, informaciją apie priežiūros veiksmus, kurių imtasi siekiant užtikrinti ypatingos svarbos subjektui nustatytų reikalavimų laikymąsi, bei atsakomybės už reikalavimų, susijusių su ypatingos svarbos subjektu atsparumo užtikrinimu, nevykdymą taikymą;

5) Europos Komisijos nustatyta tvarka, atsižvelgdamas į Europos Komisijos organizuojamų patariamųjų misijų specifiką, pateikti Europos Komisijai patariamųjų misijų dalyvių kandidatūras.

3. Europos mastu ypač reikšmingas ypatingos svarbos subjektas Europos Komisijos organizuojamų patariamųjų misijų metu jų dalyviams privalo suteikti prieigą prie su būtinųjų paslaugų teikimu susijusios informacijos ir ypatingos svarbos infrastruktūros.“

12 straipsnis. 52 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 52 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Kilus krizei, gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai, dėl kurių gali kilti pavojus užsienio valstybių gyventojams ir aplinkai, Nacionalinis krizių valdymo centras užsienio valstybių reagavimo į nelaimės koordinaciniams centrams ir Europos Komisijai teikia informaciją apie krizę, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją ir dėl jų kilusius pavojus, jeigu kiti įstatymai, Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys ar tarptautiniai susitarimai nenustato kitaip.“

13 straipsnis. Įstatymo papildymas nauju 1 priedu

Papildyti Įstatymą nauju 1 priedu:

„Lietuvos Respublikos
krizių valdymo ir
civilinės saugos įstatymo
1 priedas

SEKTORIAI, SUBSEKTORIAI IR SUBJEKTŲ KATEGORIJOS

Sektorius	Subsektorius	Subjektų kategorijos
1. Energetika	1.1. Elektra	1.1.1. Elektros energetikos įmonės, atliekančios elektros energijos tiekimo funkciją.
		1.1.2. Elektros energijos skirstomųjų tinklų operatorius.
		1.1.3. Elektros energijos perdavimo sistemos operatorius.
		1.1.4. Elektros energijos gamintojas.
		1.1.5. Paskirtieji elektros energijos rinkos operatoriai, kaip apibrėžta 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos 2 straipsnio 8 punkte.
		1.1.6. Elektros energijos rinkos dalyviai, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2019/943 2 straipsnio 25 punkte, teikiantys elektros energijos paklausos telkimo, energijos kaupimo paslaugas ir elektros energijos reguliavimo apkrovos paslaugas.

	1.2. Centralizuotas šilumos ir vėsumos tiekimas	1.2.1. Centralizuoto šilumos ar vėsumos energijos tiekimo operatoriai.
	1.3. Nafta	1.3.1. Naftotiekį valdanti įmonė.
		1.3.2. Naftos gamybos įmonė. Naftos perdirbimo įmonė. Naftą importuojanti įmonė, naftą įvežanti įmonė, naftos atsargas kaupianti įmonė, naftos atsargas tvarkanti įmonė.
		1.3.3. Centrinė naftos produktus ir naftos atsargas kaupianti ir tvarkanti organizacija.
	1.4. Dujos	1.4.1. Gamtinių dujų tiekimo įmonė.
		1.4.2. Gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorius.
		1.4.3. Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius.
		1.4.4. Gamtinių dujų laikymo sistemos operatorius.
		1.4.5. Suskystintų gamtinių dujų sistemos operatorius.
		1.4.6. Gamtinių dujų įmonė.
		1.4.7. Gamtinių dujų perdirbimo ir apdorojimo įrenginių operatoriai.
	1.5. Vandenilis	1.5.1. Vandenilio gamybos, laikymo ir perdavimo operatoriai.
2. Transportas	2.1. Oro transportas	2.1.1. Oro vežėjai, kaip apibrėžta 2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 300/2008 dėl civilinės aviacijos saugumo bendrųjų taisyklių ir panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 2320/2002 3 straipsnio 4 punkte, naudojami komerciniais tikslais.
		2.1.2. Oro uostas, įskaitant 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1315/2013 dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 661/2010/ES, II priedo 2 skirsnyje išvardytus pagrindinius oro uostus, ir oro uostą valdančios įmonės vadovas. Subjektai, eksploatuojantys oro uostuose esančius pagalbinius įrenginius.
		2.1.3. Skrydžių valdymo operatoriai, teikiantys skrydžių valdymo paslaugas, kaip apibrėžta 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 549/2004, nustatančio bendro Europos dangaus sukūrimo pagrindą, 2 straipsnio 1 punkte.
	2.2. Geležinkelių transportas	2.2.1. Geležinkelių infrastruktūros valdytojas.
		2.2.2. Geležinkelių įmonė (vežėjas).
		2.2.3. Geležinkelių paslaugų įrenginių operatorius.
	2.3. Vandens transportas	2.3.1. Vidaus vandenų, jūrų ir priekrantės keleivinio ir krovininio vandens transporto bendrovės, kaip apibrėžta jūrų transporto atžvilgiu 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 725/2004 dėl laivų ir uostų įrenginių apsaugos stiprinimo I priede, neįskaitant tų

		bendrovių eksploatuojamų atskirų laivų.
		2.3.2. Uostus, įskaitant jų uosto įrenginius, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 725/2004 2 straipsnio 11 punkte, valdančios įmonės ir subjektai, vykdančys uostuose esančių įrenginių eksploatavimą, valdymą ir techninę priežiūrą.
		2.3.3. Laivų eismo tarnybų operatoriai.
		2.4. Kelių transportas
		2.4.1. Kelių direkcijos, kaip apibrėžta 2014 m. gruodžio 18 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 2015/962, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/40/ES nuostatos, susijusios su visoje Europos Sąjungoje teikiamomis tikralaikės eismo informacijos paslaugomis, 2 straipsnio 12 punkte, atsakingos už eismo valdymo kontrolę, išskyrus viešuosius subjektus, kuriems eismo valdymo arba intelektinių transporto sistemų operatoriaus veikla yra tik neesminė jų bendrosios veiklos dalis.
		2.4.2. Intelektinių transporto sistemų operatoriai.
	2.5. Viešasis transportas	2.5.1. Viešųjų paslaugų operatoriai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinančio Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir Nr. 1107/70 2 straipsnio d punkte.
3. Bankininkystė		3.1.1. Kredito įstaigos, kaip apibrėžta 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012, 4 straipsnio 1 punkte.
4. Finansų rinkų infrastruktūros		4.1.1. Prekybos vietų operatoriai.
		4.1.2. Pagrindinės sandorio šalys, kaip apibrėžta 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų 2 straipsnio 1 punkte.
5. Sveikata		5.1.1. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos.
		5.1.2. Europos Sąjungos etaloninės laboratorijos, nurodytos 2022 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2022/2371 dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1082/2013/ES, 15 straipsnyje.
		5.1.3. Subjektai, vykdančys vaistų (vaistinių preparatų) mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą.
		5.1.4. Subjektai, gaminantys pagrindinius farmacijos produktus ir farmacijos preparatus, nurodytus Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus 2 redakcijos C skirsnio 21 skyriuje.
		5.1.5. Subjektai, gaminantys medicinos priemones, kurios laikomos ypatingos svarbos ekstremaliosios visuomenės sveikatos situacijos atveju (ypatingos svarbos medicinos priemonių ekstremaliosios visuomenės sveikatos situacijos

		atveju sąrašas), kaip tai suprantama pagal 2022 m. sausio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2022/123 dėl didesnio Europos vaistų agentūros vaidmens pasirengimo vaistų ir medicinos priemonių krizei ir jos valdymo srityje 22 straipsnį.
		5.1.6. Subjektai, turintys didmeninio platinimo licenciją.
6. Geriamasis vanduo		6.1.1. Žmonėms vartoti skirto vandens tiekėjai ir skirstytojai, išskyrus skirstytojus, kuriems žmonėms vartoti skirto vandens skirstymas yra neesminė jų bendrosios kitų prekių ir produktų paskirstymo veiklos dalis.
7. Nuotekos		7.1.1. Nuotekas renkančios, šalinančios ar valančios įmonės, išskyrus įmones, kurioms miesto nuotekų, buitinių nuotekų ar pramoninių nuotekų rinkimas, šalinimas ar valymas yra neesminė jų bendrosios veiklos dalis.
8. Skaitmeninė infrastruktūra		8.1.1. Interneto duomenų srautų mainų taško teikėjai.
		8.1.2. Domenų vardų sistemos paslaugų teikėjai.
		8.1.3. Aukščiausio lygio domenų vardų registravimo paslaugas teikiantys subjektai.
		8.1.4. Debesijos paslaugų teikėjai.
		8.1.5. Duomenų centrų paslaugų teikėjai.
		8.1.6. Paskirstytojo turinio teikimo tinklo teikėjai.
		8.1.7. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai.
		8.1.8. Viešųjų elektroninių ryšių tinklų teikėjai.
		8.1.9. Viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai.
9. Viešasis administravimas		9.1.1. Valstybinio administravimo subjektai.
10. Kosmosas		10.1.1. Lietuvos Respublikos įsteigtos arba privatiems subjektams priklausančios, jų valdomos ir eksploatuojamos antžeminės infrastruktūros operatoriai, kurie remia kosminių paslaugų teikimą, išskyrus viešųjų elektroninių ryšių tinklų teikėjus.
11. Maisto produktų gamyba, maisto perdirbimas ir platinimas		11.1.1. Maisto verslo įmonės, kaip apibrėžta 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras, 3 straipsnio 2 punkte, užsiimančios tik logistika ir didmeniniu platinimu, didelio masto pramonine gamyba bei perdirbimu.

“

14 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

1. Buvusį Įstatymo priedą laikyti Įstatymo 2 priedu.
2. Pakeisti Įstatymo 2 priedą ir jį išdėstyti taip:

„Lietuvos Respublikos
krizių valdymo ir
civilinės saugos įstatymo
2 priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB.

2. 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/18/ES dėl didelių, su pavojingomis cheminėmis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės, iš dalies keičianti ir vėliau panaikinanti Tarybos direktyvą 96/82/EB.

3. 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2557 dėl ypatingos svarbos subjektų atsparumo, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2008/114/EB.

“

15 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2–5 dalis, įsigalioja 2024 m. spalio 18 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2024 m. spalio 17 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytus įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2026 m. sausio 16 d. priima įgyvendinamąjį teisės aktą, susijusį su ypatingos svarbos subjektų atsparumo stiprinimo gairių patvirtinimu, ir iki 2026 m. gegužės 16 d. priima šio įstatymo įgyvendinamąjį teisės aktą, susijusį su ypatingos svarbos subjektų sąrašo patvirtinimu.

4. Ministrai, kurių valdymo sritims priskirtini ypatingos svarbos subjektai, iki 2026 m. liepos 16 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, susijusius su asmenų, dirbančių ministerijai vadovaujančio ministro valdymo sričiai priskirtame ypatingos svarbos subjekte ir (arba) su atsparumui užtikrinti ypatingos svarbos infrastruktūra, taip pat asmenų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti prie ypatingos svarbos infrastruktūros ar priimti sprendimus dėl jos funkcionavimo, einamų pareigų sąrašo patvirtinimu.

5. Asmenys, einantys pareigas, nurodytas asmenų, dirbančių ministerijai vadovaujančio ministro valdymo sričiai priskirtame ypatingos svarbos subjekte ir (arba) su atsparumui užtikrinti ypatingos svarbos infrastruktūra, taip pat asmenų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti prie ypatingos svarbos infrastruktūros ar priimti sprendimus dėl jos funkcionavimo, einamų pareigų sąrašė, eina jas tol, kol nėra nustatomos šiuo įstatymu keičiamo Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 49³ straipsnio 2 dalyje nurodytos aplinkybės.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas